

Gevel-inspiratie-boek Den Oever

Werken aan een aantrekkelijk gevelbeeld in de dorpskern
juni 2024

Gemaakt door:

René Kuiken - stedenbouwkundige
Pieter van der Pot - architect

In opdracht van:

Gemeente Hollands Kroon

Gevel·inspiratie·boek Den Oever

Werken aan een aantrekkelijk gevelbeeld in de dorpskern

juni 2024

In opdracht van:

Gemeente Hollands Kroon
Burgemeester Mijnliefstraat 1
1761 BK Anna Paulowna

Voorwoord

Beste lezer,

Het oude centrum van Den Oever op het voormalig eiland Wieringen kenmerkt zich door een kleinschalig en onregelmatig stratenpatroon zoals je dat vaker ziet in dorpen aan de voormalige Zuiderzee. Het dorp is in de loop van de eeuwen sterk veranderd door de Zuiderzeewerken en de zeekering in het dorp. Het dorp bewoog letterlijk mee met de steeds veranderende invloeden van de haven en de visserij op het voormalig eiland Wieringen.

Door de Zuiderzeewerken kreeg het dorp rond 1920 een extra impuls wat te merken viel aan het groeiende winkelbestand en voorzieningen. Sinds die tijd is er natuurlijk veel veranderd. Winkels zijn weer verdwenen, en soms zijn iconische panden (zoals de kapel en het gasthuis) gesloopt of vervangen door nieuwe ontwikkelingen.

De blijvende kracht van dit gebied rondom de haven zit nog steeds in de historische uitstraling. Dit karakter willen we zo goed mogelijk behouden en daar waar het verloren is gegaan, helpen herstellen. Daarom hebben we met inwoners en bedrijven samengewerkt om te onderzoeken hoe we dat kunnen doen. Het herstellen van authentieke gevels is hierbij een van de oplossingen.

Maar hoe doe je dat? Dit gevel-inspiratieboek inspireert lokale pandeigenaren en ondernemers op een creatieve en laagdrempelige manier om daar stappen in te zetten. Het geeft inzichten en richtlijnen voor gevelherstel. Zo kan de aantrekkingskracht van het dorp verder verbeteren en sluit dit goed aan op het versterken van de historische kwaliteit. Júist daarin investeren kan – met de voorgenomen herinrichting van de openbare ruimte – een belangrijke bijdrage leveren aan het aantrekkelijk houden van het verblijfs- én winkelgebied.

Door de historische kenmerken te herstellen en verstevigen benadrukken we de vitaliteit van Den Oever door de eeuwen heen en behouden we die voor de toekomst.

Ik wens u veel leesplezier en vooral: inspiratie!

Wethouder economie en brede welvaart van de gemeente Hollands Kroon,
Robert Leever

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Analyse	9
	2.1 Historie	11
	2.2 Gevelbeelden	13
	2.3 Uitgangspunten	17
3	Inspiratievoorstellen	29
	Nawoord	39

1

Inleiding

Aanleiding

Wieringen kenmerkt zich door het glooiende landschap en het open karakter. Het is een prachtig gebied om te wandelen en fietsen, mooie kleine, smalle binnenwegen, holle weggetjes, havens, karakteristieke boerderijen, eendekooien, musea, de Wierdijk, zicht over de Waddenzee en veel meer.

Den Oever is gelegen in het meest oostelijke deel van Wieringen aan de Afsluitdijk en is hiermee de toegangspoort naar de provincie Noord-Holland. Doordat Den Oever aan de Afsluitdijk gelegen is, is dit het enige dorp in Nederland dat aan zoet en zout water ligt. Den Oever wordt ook wel de poort naar de Waddenzee genoemd.

Om dit unieke gebied meer bekendheid te geven heeft de gemeente Hollands Kroon besloten dit gebied aantrekkelijker te maken. Door het project Waddenpoort Den Oever, wat loopt sinds 2010, is het dorp leefbaarder en aantrekkelijker geworden. De gemeente wil met een gevelinspiratieboek dit verder vormgeven.

Begrippenlijst

In dit document komen enkele vaktermen voor, hieronder een korte uitleg wat daarmee wordt bedoeld.

1. Parcellering (smalle parcellering)

De verdeling in verschillende panden of woningen. Bij meerdere brede gebouwen naast elkaar kun je daarom spreken van een breder parcellering, bij meerdere smalle gebouwen naast elkaar kun je spreken van smalle parcellering.

2. Borstwering

Het deel van de gevel onder een raam.

3. Topgevel

Een gevel van een gebouw met een schuin dak, het bovenste deel van deze gevel loopt daarom in een punt uit, al of niet getrapd. Het is meestal de gevel aan de korte kant van het gebouw.

4. Daklijst

Het bovenste deel van de gevel waar de gevel het dak raakt. Het is als het ware de lijst langs de dakrand

5. Makelaar

Een versiering op het bovenste punt van een gevel. Het is vaak een rechtopstaande versiering die boven het dak uit komt.

6. Plint

De begane grond van een aantal gebouwen op een rij wordt gezamenlijk ook wel 'de plint' genoemd. Als er bijvoorbeeld winkel etages op de begane grond te zien zijn, kun je spreken van 'winkels in de plint van de gebouwen'.

7. Interieur

De (afwerking van de) binnenkant van een gebouw. Als er gesproken wordt over een 'antiek interieur', kan dat gaan bijvoorbeeld over de oude deuren, maar ook over oude kasten en dergelijke.

Luchtfoto haven Den Oever

2 Analyse

Den Oever is een typisch voorbeeld van lintbebouwing. Dit wordt gekenmerkt door lange straten met aan beide zijden bebouwing. Deze bebouwing is vaak loodrecht op de weg georiënteerd. In de loop van de jaren zijn de linten aan elkaar gegroeid en is met dorpsuitbreidingen de tussenliggende ruimte bebouwd. De kern van Den Oever kenmerkt zich door kleine smalle straatjes. Dit wordt door bewoners en bezoekers als gezellig en knus ervaren. Den Oever is een groeikern voor toerisme en recreatie.

Er zijn echter weinig tot geen ontmoetingsplekken in de openbare ruimte, naast de stoepen en enkele speeltuintjes. De belangrijkste ontmoetingsplek is de haven, daarnaast is dit ook een evenementenlocatie. Met het oog op toekomstige zeespiegelstijging is de dijk verhoogd. Omdat het ophogen van de kade financieel niet haalbaar was, is enkel de dijk verhoogd. Een aandachtspunt hierbij was om er voor te zorgen dat de relatie tussen Den Oever en de ontmoetingshaven niet zou verslechteren. Om dit te voorkomen is de Coupure gerealiseerd. Bij hoog water gaat deze dicht waardoor enkel de kade onder water komt te staan. Rondom de Coupure treft men ook de meeste functies zoals restaurants en b&b's aan.

De openbare ruimte oogt echter wat gedateerd

Indicatie locatie functies-Den Oever

en versteend. Dit terwijl de inwoners graag meer groen in de openbare ruimte zouden zien. Bij herinrichtingen moet er vaak een keuze worden gemaakt tussen het toevoegen van parkeerplaatsen, of het aanbrengen van groen. Een ander punt is de aanwezigheid van de Molen in Den Oever. Met de molen is ook de molenbiotoop van toepassing. Dit houdt in dat er binnen het werkingsgebied van de molenbiotoop geen of alleen kleine bomen geplant

mogen worden.

Enkele jaren geleden zijn de Voorstraat, Beursdijk en Oeverdijk heringericht. Hier is bij de herinrichting de nadruk op het oude Zuiderzee dorp gelegd. Lichtmasten zijn vervangen door lantaarnpalen met klassieke uitstraling en bij de bestrating is gebruikgemaakt van gebakken stenen i.p.v. betonstraatstenen. De bewoners hebben dit ook als positief ervaren.

2.1

Historie

Den Oever is het op één na grootste dorp van het voormalige eiland Wieringen, na Hippolytushoef. De plaatsnaam is een oude naam voor het gebied waarin het dorp ligt. Rond de tijd waarin de Waddenzee ontstond lag het gebied alleen via het oosten aan het open water, de oever. Later, toen Waddenzee en Zuiderzee grote open watergebieden werden, is Den Oever een tijd half wad en open water geweest. De oever, die ongeveer bij Oosterland lag, verschoof geleidelijk in de loop van 14e en 15e eeuw. Zo ontstond een aantal kleine kernen, waaronder Den Oever.

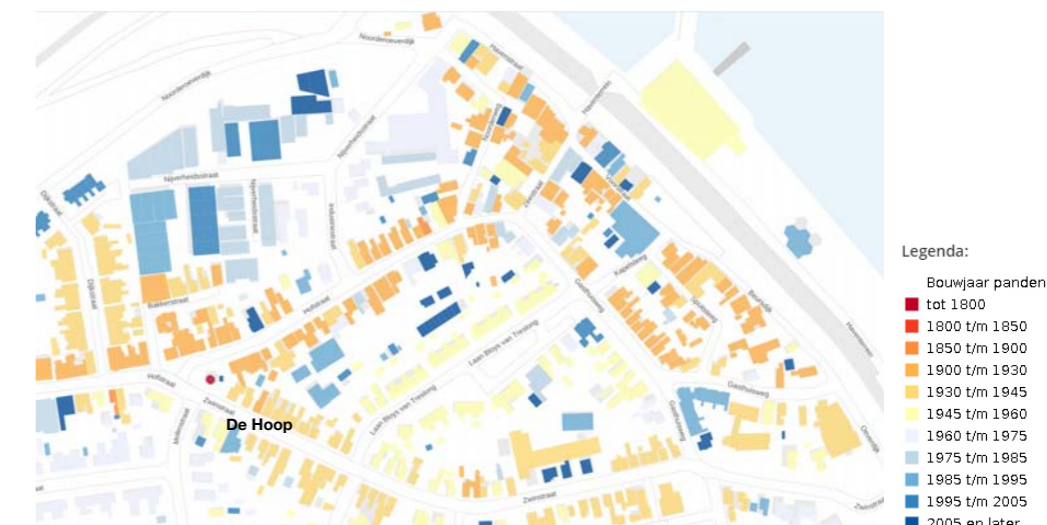
Door de haven kent het dorp enkele cafés en restaurants. Opvallend is dat er geen kerk staat in het dorp. De 16e-eeuwse Gasthuiskapel verkeerde rond 1960 in vervallen staat, werd afgebroken, overgebracht naar het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen en daar in 1967 weer opgebouwd.

In Den Oever staat nog de korenmolen De Hoop, die dateert van 1675.

Aan de kust, maar niet meer op de oorspronkelijke plek, staat nog steeds de gietijzeren vuurtoren van Den Oever uit 1885, die herinnert aan de tijd waarin Den Oever op een eiland lag.

Foto Voorstraat Den Oever

Bouwjaar panden dorpskern Den Oever

2.2

Gevelbeelden

Voorstraat

Voorstraat

Noorderweg / Zeestraat

Hofstraat

Zeestraat

Havenstraat

Gasthuisweg

Kapelsteeg

Maat & Schaal

- panden afzonderlijk herkenbaar
- veel afwisseling in maat gebouw
- 1-laag met kap afgewisseld met 2-laag met kap/plat dak
- Gebouw met voormalige Deka in plint qua schaal een uitzondering
- enkele panden hebben plat dak

Verschijningsvorm

- langskappen komen niet veel voor
- veel verschillende verschijningsvormen

Detail

- gebouwen met plat dak hebben een bewerkte dakrand

Materiaal & Kleur

- overwegend gemetseld
- over het algemeen behouden/traditionele kleurstelling

Reclame

- Havenstraat reclame op zijgevel en hoog (boven de dijk uit)
- ramen dicht geplakt van een pand

Havenstraat

Hofstraat - noordzijde

Voorstraat - zuidzijde

Gasthuisweg

Maat & Schaal

- panden afzonderlijk herkenbaar
- overwegend smalle parcellering, enkele bredere panden.
- 1-laag met kap overheerst

Verschijningsvorm

- vrijwel uitsluitend schuine daken
- verscheidenheid in dakvorm
- veel verticaal georiënteerde raamopeningen
- gevels op de grond / borstwering onder kozijnen
- meeste panden hebben een gevel met één duidelijke architectonische verschijningsvorm
- verspringende rooilijn bij enkele hoeken/bochten

Detail

- veel panden met gevelmakelaar
- overige detaillering minimaal

Materiaal & Kleur

- overwegend gemetseld
- over het algemeen behouden/traditionele kleurstelling

Reclame

- overwegend wonen dus weinig reclame

Huidig beeld

Streefbeeld

2.3

Uitgangspunten

Zoals te lezen is in het voorgaande hoofdstuk zijn de bestaande gevels op een aantal onderdelen, zoals maat & schaal, verschijningsvorm, etc., beoordeeld.

De welstandsnota van Hollands Kroon stelt voor Den Oever een welstandsvrij beleid voor. In overleg met de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hollands Kroon zijn de eerdergenoemde verschillende onderdelen gedefinieerd en zullen de uitgangspunten hiervoor in dit hoofdstuk worden behandeld.

Per onderdeel is er op een schetsmatige manier een huidig beeld en een streefbeeld naast elkaar gezet en is er doormiddel van uitspraken en referenties een voorstel gedaan die passend en in overeenstemming met andere bebouwing in Den Oever zou zijn.

- Maat & Schaal
- Verschijningsvorm
- Detail
- Materiaal & Kleur
- Reclame

Huidig beeld

Brede horizontaal georiënteerde panden waar mogelijk verdelen in meer vierkante of verticale delen

Streefbeeld

Maat & Schaal

Er is sprake van een dorpse maat, dit betekent;

- panden zijn afzonderlijk herkenbaar, er is sprake van smalle parcellering (vierkante of verticale orientatie)
- maximaal 2-lagen met kap, vooral aan de dijk, overig voorkeur 1-laag met kap
- brede panden zijn veelal 1-laag met kap, bij 2-lagen (en kap) opbreken of onderverdelen van de eenheid wenselijk

Veel van de panden zijn duidelijk als losse eenheid herkenbaar met een smalle parcellering. Door deze smalle parcellering zijn de meeste panden vierkant of verticaal georiënteerd. Veel panden zijn opgebouwd uit 1 laag met een kap. Op een aantal plekken komen 2 lagen met of zonder een kap ook voor. Dit geldt vooral voor bebouwing aan de dijk.

In het centrum is vooral de voormalige Dekamarkt aan de Voorstraat die qua schaal uit de toon springt. Dit geldt overigens vooral voor de oppervlakte van de plint. Dit pand zou gebaat zijn bij het opsplitsen van de plint zodat er een kleinere schaal en verhuureenheid ontstaat. Dat kan door in de plint meer voordeuren te realiseren.

Hoewel als 1 pand ontwikkeld is een duidelijke opsplitsing in de beleving van de gevel gemaakt. Dit is echter in de bovenbouw duidelijker dan bij de plint. Hier is het nu vooral een lange lege gevel.

Huidig beeld

Vergroening i.p.v. gesloten schuttingen

Subtiële overgang prive-openbaar, zorgt ervoor dat de panden meer onderdeel zijn van de straat

Met borstwering gevel en straat verbinden. Raamopeningen verticaal oriënteren.

Streefbeeld

Verschijningsvorm

De panden zijn geground, dit betekent;

- gevels staan op de grond / borstwering onder kozijnen
- gevel en plint zijn in samenhang
- verticaal georiënteerde raamopeningen
- per gevel één duidelijke architectonische verschijningsvorm voor gevel en plint
- subtiële overgang openbaar prive en/ of groen

De meeste panden die nog in originele staat zijn hebben een gevel die "op de grond staat". Dat wil zeggen dat het materiaal, in de meeste gevallen metselwerk, doorloopt tot de grond. Het kan zijn dat er een natuurstenen plint aanwezig is van geringe hoogte.

Ook bij grote raamopeningen van oude winkelpanden is er nog een stukje gevel onder het raam te vinden in de vorm van een borstwering.

Veel woningen staan direct aan de stoep, soms is er sprake van een 'voorstoep/ voortuin'. Afscherming van deze ruimte in de vorm van hekjes, hagen, muurtjes etc. zorgt voor een grote verscheidenheid. Om meer rust in het dorpshart te krijgen

zou ervoor gekozen kunnen worden om bij ondiepe voorruimten geen afscheiding toe te passen en alleen door bestrating het verschil tussen openbaar en privé aan te geven. Bij diepere tuinen zouden een groene overgang voor de noodzakelijke vergroening van het dorp kunnen betekenen. Ook zijn er veel hoektuinen. Een laag hek of haag zorgt voor een dorpsse uitstraling en refereert het oude Zuiderzee dorp. Schuttingen moeten op dat soort cruciale plekken voorkomen worden.

Overgang openbaar en privé zonder hek met andere bestrating en groen aan gevel

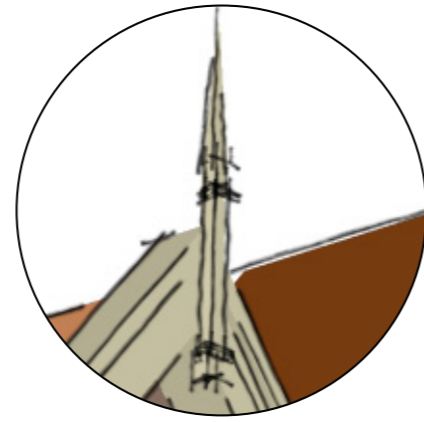
Overgang openbaar en privé de gehele hoek een groene afscheiding

Te hoge afscheiding naar openbare ruimte toe op een prominente plek in het dorp.

Huidig beeld

Streefbeeld

Details

Oog voor detail,
dit betekent;

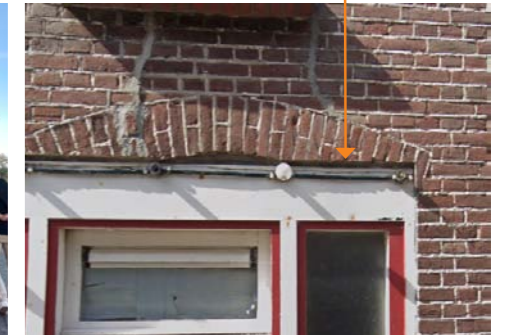
- nog bestaande details zichtbaar maken of zelfs herstellen
- storende, later aangebrachte elementen verwijderen bij renovatie
- detail brengt menselijke schaal en is welkom
- interieurs zijn idealiter zichtbaar en niet afgeplakt

Een aantal panden in het dorp kent een redelijk rijke detaillering. We zien eenzelfde makelaars op veel topgevels en details in metselwerk en soms goten. In sommige gevallen is in de loop der jaren beplating of reclame voor of in plaats van oudere detaillering geplaatst, of zijn er niet oorspronkelijke elementen op de gevels gemonteerd. In geval van renovatie zouden nog bestaande details zichtbaar kunnen worden gemaakt of zelfs hersteld, zoals sierlijsten van winkelpuien, betegeling, natuurstenen trappen of intereurdelen zoals vitrines, lambrisering, kasten of beschilderde wanden. Ook zouden de later aangebrachte elementen kunnen worden verwijderd voor zover deze niet bij de gevel (of het interieur) passen, zoals beplating, rolluiken of installaties.

Belangrijk voor het gevelbeeld en de beleving van de straat daarvan is ook zicht op het interieur. Dichtgeplakte of volledig volgebouwde etalages/ramen van een winkel/voorziening zou moeten worden voorkomen. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van rolluiken in de etalages dan heeft de opengewerkte versies aan de binnenzijde van de etalage de voorkeur.

Winkelpui

Ga zorgvuldig om met aanwezige details

Dichtgeplakte etalages dragen minder bij aan uitstraling straat

Makelaars komen veel voor

Bijzondere gemetselde gevel

Huidig beeld

Transparante terras omheining tot 1 meter hoog.

Streefbeeld

Materiaal & Kleur

in samenhang met historie en elkaar, dit betekent;

- kies voor natuurlijke materialen (zoals hout en metselwerk)
- kies voor behouden / traditionele kleurstelling
- bedrijfskleuren en huistijlen van ketens kunnen geen onderdeel zijn van (de vaste onderdelen van) de gevels

Materialisering en kleur van de gevel hebben veel invloed op de beleving van een gevel. Overwegend worden materialen zoals baksteen, hout en dakpannen gebruikt die een natuurlijke uitstraling hebben. Spiegelende of felgekleurde gevelvlakken komen niet veel voor. Dakpannen komen in verschillende tinten van zwart en bruin/oranje voor. Overwegend zijn de pannen niet geglaazuurd maar meer gesmoord. Hier zou op moeten worden aangesloten.

De meeste kleuren die worden gebruikt zijn onverzadigde kleuren. Voorkomen moet worden is dat bedrijfs- of huistijlen onderdeel worden van de vaste onderdelen van een gevel.

In het zomerseizoen bevinden zich rond de Coupure enkele terrassen. Deze terrassen staan op plateaus, vanwege aflopende straat, en zijn afgeschermd. Hoewel dit een 'tijdelijke gevel' is zou het goed zijn als hier enkele uitspraken over worden gedaan. Volledig dichte en donkere afscherming moet voorkomen worden. Een transparantere afscherming (deels glas) in een kleur die aansluit bij de gebakken klinkers van de openbare ruimte zal een eenduidiger en rustiger beeld opleveren.

Luifel heeft de kleur van oude huiskleur Dekamarkt

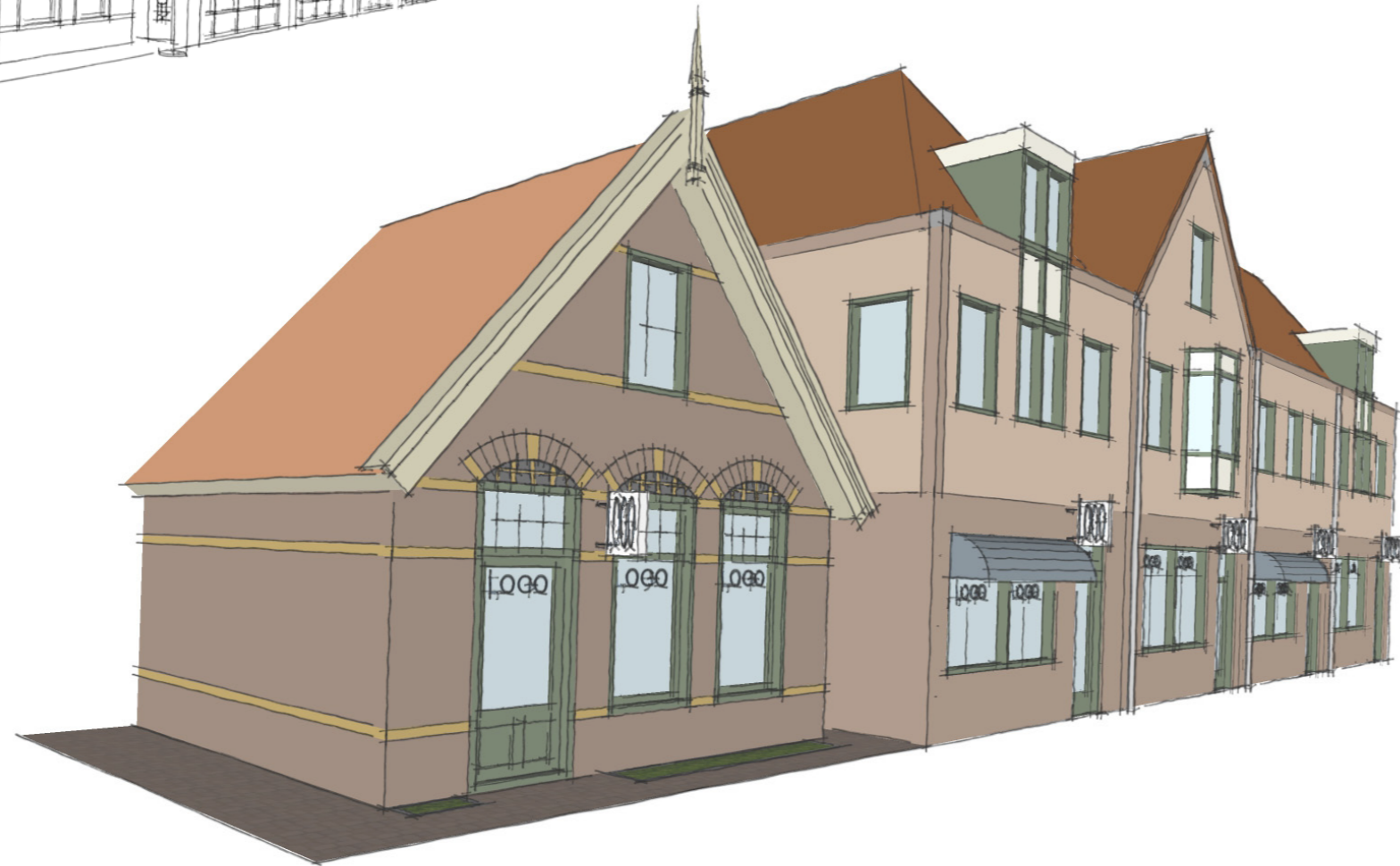
Dichte en donkere terrasafscherming.

Transparante afscherming, als zijkant van plateau ook in bruine kleur zou zijn geweest dan sluit het optimaal aan bij de gebakken klinkers van de straat.

Huidig beeld

Streefbeeld

Reclame

ingetogen, verzorgd en afgestemd
dit betekent;

- reclame is onderdeel van de gevelopening en/of bestaat uit losse letters
- haakse reclameborden zou voor een eenheid kunnen zorgen
- verlichting zorgt voor sfeer

Grote reclamebakken kunnen een stevige invloed hebben op de sfeer van een straat. De beste reclame is ingetogen, verzorgd en afgestemd. Grote doorlopende reclamebakken en naamborden zouden moeten worden vermeden. Veelal ontstaat hierdoor een knip tussen de plint en de bovenbouw wat de dorps uitstraling niet goed doet. Het beste is als reclame wordt afgestemd op bestaande gevelopeningen en in losse letters wordt gedaan. Deze letters kunnen direct op gevel, raam of luifel worden geplaatst.

Enkele winkels hebben ook uithangborden/reclameborden haaks op de gevel. Deze verschillen allemaal van maat en kleur. Een eenheid hierin zal voor rust zorgen. Dit kan gerealiseerd worden door dezelfde uithangborden te gebruiken. Deze zouden een maximale maat van 50x50 cm moeten

zijn. Tevens zijn er op enkele plekken reclames op een zijgevel te vinden. Bijvoorbeeld aan de Havenstraat waar de rooilijn van de voorgevels verspringd. Deze reclames bevinden op de 1e verdieping, wat ooghoogte is vanaf de dijk. Rond de dijk kunnen wij ons goed voorstellen dat de reclame zich wat hoger bevindt dan gewenst is op andere plekken.

Aandacht voor verlichting kan ook veel doen voor het gevelbeeld en de beleving van de straat in het donker. Ook hier is het belangrijk om de hele gevel daar in mee te nemen en niet alleen de plint.

Gevelbrede reclame borden brengen een knip aan tussen plint en gevel 1e verdieping

Subtiële reclame in bestaande raamopeningen

Reclame op zijgevel

Een juiste verlichting kan de gevel en verschillende details accentueren. Ook hier geldt, liever het hele pand in het lichtplan beschouwen dan alleen de plint. Bijvoorbeeld met up- en down lights die ook naar boven schijnen.

3

Inspiratievoorstellen

In de voorgaande hoofdstukken hebben we op verschillende onderdelen de gevels van de dorpskern bekeken. Er zijn overeenkomsten gevonden en richtlijnen gegeven hoe je met de verschillende onderdelen om zou kunnen gaan.

Om het geschreven woord ook op een beeldende manier duidelijk te maken wordt in dit hoofdstuk voor enkele gevels een voorstel gedaan hoe het aangepakt zou kunnen worden. Er is een beeld gemaakt die omschreven kan worden als een 'maximale' ingreep. Hierbij is er voor gekozen om de verschijningsvorm fundamenteel aan te pakken en in dit geval terug te grijpen op een historisch beeld. Ook laten we een voorbeeld zien waarvan de ingreep veel minimaler is. Waarbij een subtiele ingreep direct invloed heeft op de uitstraling en beleving van het pand(en).

Als laatste hebben we ons gefocust op het grote pand aan de Voorstraat het voormalige Dekamarkt. Een pand dat qua grote een uitzondering is in het dorp en wat al een lange tijd leeg staat.

Tevens hebben we een inspiratiebeeld gemaakt die niet over gevels gaat maar over openbare ruimte. Den Oever wordt als stenig ervaren en

aangegeven is dat er weinig openbare ruimte is om te ontmoeten (Gebiedsinventarisatie Den Oever/Gemeente Hollands Kroon/mei 2023). Het parkeerterrein aan de Voorstraat zou, ons inziens, hier een rol in kunnen spelen. Door het weg halen van vier parkeerplaatsen kan er een voldoende grote openbare ruimte ontstaan die samen met mogelijke nieuwe functies in het pand van de voormalig dekamarkt en trap over de dijk tot ontmoetingsplek is vorm te geven.

Belangrijk is om te beseffen dat dit een inspiratieboek is en dat hetgeen wat we hier laten zien niet verplicht is. Het geeft in een beeld aan wat er aangepast zou kunnen worden om uiteindelijk tot een aantrekkelijk gevelbeeld voor de gehele dorpskern van Hippolytushoef te komen.

Huidige situatie

Dit pand aan de Oeverdijk doet door z'n kleurstelling en gevelopeningen aan als een pand uit de jaren tachtig. Dit is echter het pand waar vroeger Hotel De Haan was gevestigd. Kijk je heel goed dan herken je aardig wat elementen van vroeger, zoals de deur op de hoek met bovenlicht. Het pand staat op de hoek van de Gasthuisweg en Oeverdijk. Vroeger was de uitstraling naar deze hoek veel prominenter met een groot raam en afgeknot schilddak.

Maat & Schaal

- 2 lagen
- geen smalle parcellering

Verschijningsvorm

- gevel staat grotendeels met bostwering aan de grond
- verbijzondering die er vroeger op de hoek was door kap en raam in kopgevel is verloren gegaan

Detail

- details deels weggewerkt

Materiaal & Kleur

- alles is wit geverfd

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep

Door op de hoek van de Gasthuisweg het kenmerkende afgeknotte schilddak terug te brengen wordt het gehele pand weer meer afleesbaar als één laag met een kap waar deels een rechte eerste verdiepinggevel doorheen steekt, conform het historische beeld.

Hiermee sluit het pand in maat en schaal meer aan met de rest van de bebouwing van Den Oever en wordt de uitstraling aan de hoek velen malen beter.

Dit kan verder worden aangezet door de later dichtgemestelde kopgevel weer te openen doormiddel van ramen.

Ook zou de daadwerkelijke kleuren van de verschillende materialen getoont moeten worden. Net als de details die nog aanwezig zijn. Het metselwerk dus niet wit geverfd en de kunstof kozijnen vervangen door kozijnen van hout met mooie bovenlichten.

Huidige situatie

Dit pand aan de Hofstraat is met twee lagen en een kap een uitzondering in de straat waar één laag met kap overheerst. Het pand doet op de bovenbouw aan als twee panden. De pui op de begane grond smelt de panden samen. In combinatie met een doorlopende reclamebord ontstaat er een knip tussen plint en bovenbouw.

Maat & Schaal

- 2 lagen met kap
- smalle parcellering bovenbouw, plint niet

Versijningsvorm

- gevel staat met borstwering aan de grond
- gevel bovenbouw en plint zouden wat meer in samenhang kunnen

Detail

- weinig detail

Materiaal & Kleur

- veel verschillende materialen, rood op eerste verdieping valt op.

Reclame

- doorlopende reclame niet afgestemd op gevelopeningen

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

Ingreep

Door de rode plaat op de eerste verdieping te vervangen door metselwerk en dit door te trekken naar de begane grond ontstaat er direct een betere relatie tussen bovenbouw en plint bij het pand. Tevens kan hiermee de reclame beter worden afgestemd op de raamopeningen zodat de knip tussen plint en bovenbouw komt te vervallen.

Huidige situatie

Op de hoek van de Voorstraat en Kapelsteeg, op een plek waar tot 1965 het Gasthuiskapel stond, staat een groot pand met een lege plint. Hier zat vroeger een supermarkt die een nieuwe plek aan de Havenweg heeft gebouwd. De plint staat al geruime tijd leeg wat voor deze plek in het dorp erg jammer is. Een functie vinden voor de gehele oppervlakte van de plint lijkt ons zeer moeilijk. Onderverdelen lijkt ons noodzakelijk.

Maat & Schaal

- Opdeling in afzonderlijke panden in de bovenbouw duidelijker dan bij de plint.

Verschijningsvorm

- deel van pand staat goed op de grond
- oude supermarktpuilen op de hoek

Detail

- weinig detail

Materiaal & Kleur

- gele luifel (voormalig huiskleur supermarkt) en de witte erkers en dakkapellen vallen op.

Reclame

- luifel in kleur supermarkt

Huidig beeld

Ingreep

De ingreep die volgens ons kan helpen om de leegstand van de plint tegen te gaan is het opdelen van het grote oppervlakte. Deze ingreep kan dan goed gecombineerd worden met het maken van puilen in de plint die minder anoniem zijn. Hiermee komen er meer voordeuren van mogelijke nieuwe functies aan

de Voorstraat wat de levendigheid ten goede kan komen. Mocht er te weinig animo zijn voor winkelruimte, dan zien wij hier ook andere functies als mogelijk. Verder stellen we voor om de luifel weg te halen en de supermarktpuilen te veranderen en af te stemmen met de overige puilen. Qua kleurstelling kiezen we voor een onverzadigde groen. De erkers en dakkapellen in

dezelfde kleur zorgt voor eenheid.

Verder denken wij dat het toevoegen van een openbare ruimte waar ontmoeting kan plaats vinden een positieve bijdrage kan leveren aan de levensvatbaarheid van nieuwe functies in de plint. Hier gaan we op pagina 36 verder in.

Inspiratiebeeld

disclaimer: beeld alleen ter inspiratie

Openbare ruimte Voorstraat

Zoals aangegeven bij de inleiding is er als aandachtspunt uit de Gebiedsinventarisatie Den Oever mei 2023 (opgesteld door de gemeente) naar voren gekomen dat Den Oever, zeker richting de haven, stenig aan doet en dat er gebrek is aan ontmoetingsruimte.

Als inspiratievoorstel stellen wij voor om aan de Voorstraat ruimte te maken voor openbare ruimte. Met het weghalen van

vier parkeerplaatsen is er een mooi ruimte te maken. Een ruimte die goed samen kan werken met de nieuwe functies in het pand van de voormalige Dekamarkt. Eenvoudig ingericht met zitmogelijkheden en enkele meerstammige lage bomen (dit vanwege molenbiotoop en zonnepanelen naast gelegen woning) kan er ons inziens een mooi pleintje worden gecreëerd aan de voet van een trap over de dijk heen.

Huidig beeld

Inspiratiebeeld

pleintje Voorstraat

Geraadpleegde bronnen

- Welstandsnota Hollands Kroon
- Beeldbank Historische Vereniging Wieringen

Nawoord

Vanuit de gemeente Hollands Kroon zijn we enthousiast om dit gevelinspiratieboek Den Oever te presenteren aan onze inwoners en ondernemers. Voor dit inspiratiedocument is de hulp ingeroepen van stedenbouwkundige Réne Kuiken en architect Pieter van der Pot. Ook waren de rijke geschiedenis van ons gebied en de unieke karakteristieken van al bestaande gebouwen onze inspiratiebronnen. We verwachten tijdens het participatietraject nog vele inhoudelijke reacties te ontvangen van omwonenden, ondernemers en andere geïnteresseerden. Dat komt de kwaliteit van het definitieve gevelinspiratieboek alleen maar ten goede.

We hebben het boek opgezet vanuit vijf uitgangspunten. Deze zijn bedoeld om duidelijke richtlijnen te geven voor de gewenste bouwstijl die goed past bij Den Oever. We hopen zo goede ideeën aan te dragen voor mogelijke verbeteringen aan de gebouwen. Dit kan variëren van een kleine aanpassing met grote impact, tot het volledig transformeren van de gevel. Maar uiteindelijk is het de beslissing van de eigenaar van een gebouw.

De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hollands Kroon, voorheen de welstand- en monumentencommissie, adviseert de gemeente over de uiterlijke verschijningsvorm van gebouwen. Ook in die samenwerking willen we dit gevelinspiratieboek inzetten als leidraad.

De komende tijd gaan we verder aan de slag om gevelveranderingen verder te stimuleren om zo gezamenlijk Den Oever nog aantrekkelijker te maken. We houden u hiervan op de hoogte.

Gemaakt door:

René Kuiken - stedenbouwkundige

Pieter van der Pot - architect

In opdracht van:

Gemeente Hollands Kroon